Mihail Bulgakov
ZĂLOGUL DE IUBIRE
— Romanţ – (1925)

1. UMBRE ÎN LUMINA LUNII

Văduvită de forfota de peste zi, gara părea moartă. Până şi micuţa locomotivă de manevră, aflată într-un veşnic du-te-vino, încetase să tot fluiere şi moţăia pe şine. Senina şi zâmbitoarea faţă a Lunii apăru dintr-un colţ de pădure şi învălui întreaga fire cu o lumină verzuie, fermecătoare. Salcâmii în floare au pornit să înmiresmeze aerul, iar o privighetoare fără de ocupaţie începu să cânte. Şi-aşa mai departe.

Două umbre se contopiră în obscuritatea dantelată a unui tufiş, de unde bătaia razelor Lunii făcea să sclipească în răstimpuri nasturii unei uniforme de controlor.

— Nu-ţi cred nicio vorbă, tâlharule! şopti o voce de femeie. Tu doar te joci cu mine, ca apoi să mă laşi.

— Marusia, nu ţi-e ruşine? şuşoti o voce răguşită, ce tremura de indignare. Mă crezi în stare de-o asemenea măgărie? Mania, eu mai degrabă mă-mpuşc în frunte, decât să fac de pomină o femeie!

— Te-mpuşti pe naiba!… Las-o baltă! murmură mânioasă vocea de femeie. La ce bun mă pot aştepta de la tine? Te distrezi pe săturate şi-apoi te urci în rapid şi dispari… Lasă-mă în pace!

„Se giugiulesc, afurisiţii”, realiză cu tristeţe şeful de gară, încă burlac, ce stătea afară pe balcon. *„Ce frumos străluceşte Luna, mai că-mi vine să strâng în braţe semaforul*!”

— Ştim noi, şopti o umbră în vreme ce-o împinse mai încolo pe cealaltă, cum vine asta, c-am văzut altele şi mai şi. Şuşoteşti ce şuşoteşti şi-apoi mă laşi aici, să plâng împreună cu copilaşul şi să-i şterg lacrimile cu pumnii.

— Maniuşa, nu te voi lăsă să plângi. Iar pruncului, de va fi să fie, îi voi şterge lacrimile cu pumnii mei. Nici pâs n-o să zică. Lasă-mă numai să te sărut pe gâtuţ! îi dau patruzeci puştiului… Ba numai trei…

„Ptiu! *Ce seducător neruşinat*!” îşi scuipă şeful de gară în sân şi dispăru înăuntru.

— Ia mai du-te dracului!

— Dă-mi guriţa…

— Lasă-mă în pace… Te bagi în mine ca Necuratul…

„Ce muiere încăpăţânată!” îşi zise umbra, în vreme ce-i sticliră nasturii de câteva ori. *„Te dau eu pe brazda, diavoliţă mică ce eşti! Iată, îmi veni o idee… orice-ar zice alţii, îmi umblă mintea ca trenul”*.

— Ascultă-mă un pic, Marusia, să pricepi ce-ţi spun! Dacă nu mă crezi pe cuvânt, îţi dau un zălog.

— Dispari de-aici cu zălogul tău cu tot şi nu mă mai necăji!

— Ai un pic de răbdare, Marusia. Ştii ce vreau să-ţi dau? şopti umbra în vreme ce începu să se descheie la nasturi. Zălogul ăsta e un lucru, porumbiţa mea, fără de care nici să trăiesc nu pot. Că tună, că plouă, va trebui să mă întorc după el.

— Ia arată-mi-l!

Cele două umbre mai şuşotiră o vreme, apoi una dintre ele puse bine ceva. Şi se făcu dintr-odată linişte.

Faţa Lunii trase cu ochiul printre cetinile brazilor şi se ascunse ruşinată într-un norişor, învăluindu-şi chipul precum o cadână.

Şi se făcu o beznă de nepătruns.

2. ZĂLOGUL ÎN LADĂ

Ploua de parcă turna cu găleata. Marusia stătea la fereastră şi fumega în sinea ei:

— Oare pe unde se ascunde neisprăvitul ăsta? O, vai, mi-a spus mie inima. Se foieşte ce se foieşte până mă nenoroceşte. Dar fără acest zălog n-ajungi tu departe. Fericirea îmi stă bine ferecată în ladă… Dar cu toate acestea aş dori să aflu pe unde mi se piteşte seducătorul.

3. UN PLAN MÂRŞAV

În vremea aceasta, seducătorul se găsea într-o secţie a miliţiei.

— Cu ce treburi pe-aici? îl întrebă comandantul?

Donjuanul îşi drese glasul şi zise:

— Hmm… Cum să vă zic, mi s-a întâmplat un necaz.

— Ce fel de necaz?

— Unul cu totul neobişnuit. Mi-am pierdut cartea de muncă.

— Ba-i ceva foarte obişnuit. Li se întâmplă tuturor indivizilor dezordonaţi. În ce împrejurări a avut loc evenimentul?

— În împrejurări obişnuite. Ştiţi, mi s-a găurit buzunarul. Ne plimbam fermecaţi în lumina Lunii… Şi-i spun…

— Cui?

— Hopa!… Mă luă gura pe dinainte. Vă rog să mă iertaţi… Vă

spuneam, cum veni vorba, că mi s-a găurit buzunarul, bată-l vina! Iar cartea de muncă ia-o de unde nu-i!

— Duceţi-vă la ziar, daţi un anunţ la mica publicitate, apoi decupaţi-l şi aduceţi-l la secţie. Şi-atunci vi se va elibera o altă carte de muncă.

4. SCRISOAREA FATALĂ

Câteva zile mai târziu, în ziarul „*Sirena*” a văzut lumina tiparului un scurt anunţ:

„*PIERDUT carte de muncă numărul cutare, eliberată pe numele cutare, de către secţia de miliţie cutare, în data de 8 mai 1923. Se declară nulă*”.

Peste câteva zile a sosit la redacţia „*Sirenei*”, căzând ca un trăsnet din cerul senin, următoarea scrisoare:

„*Prea-stimate tovarăşe redactor! Minte de stinge apele! Cartea de muncă nu-i pierdută, respectivul acela vă vinde gogoşi. Ea este la mine, mi-a lăsat-o ca zălog de iubire. Şi mai are neruşinarea să dea un anunţ la ziar!*”

5. EPILOG

„Respectivul acela” a început să-şi smulgă părul din cap şi să se văicărească:

— Vai de mine! Ce ruşine! Ce mă fac acum?

Prietenul său n-a putut să-i spună decât:

— Habar n-am ce sfat să-ţi dau. Te-ai purtat ca un nemernic faţă de biata femeie. Eşti singurul vinovat!

În româneşte de Györfi-Déak György

e Bilet de voie e Un pământ pentru toţi

Pagini îngrijite de Györfi-Deák György, Biblioteca Orăşenească Jibou, judeţul Sălaj